

ΘΕΜΑ 6ον Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 1-19

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ἵ κοινὸν αὐτάδελφον Ἰσμῆνης κάρα,
ἄρ' οἴσθ' ὅ τι Ζεὺς τῶν ἀπ' Οἰδίπου κακῶν
ὁποῖον οὐχὶ νῶν ἔτι ζώσαιν τελεῖ;
Οὐδὲν γὰρ οὔτ' ἀλγεινὸν οὔτ' ἄτης ἄτερ
οὔτ' αἰσχρὸν οὔτ' ἄτιμόν ἐσθ', ὁποῖον οὐ 5
τῶν σῶν τε κἀμῶν οὐκ ὄπωπ' ἐγὼ κακῶν.
Καὶ νῦν τί τοῦτ' αὖ φασι πανδήμῳ πόλει
κῆρυγμα θεῖναι τὸν στρατηγὸν ἀρτίως;
Ἐχεις τι κεισθήκουσας; ἢ σε λανθάνει 10
πρὸς τοὺς φίλους στείχοντα τῶν ἐχθρῶν
κακά;

ΙΣΜΗΝΗ

Ἐμοὶ μὲν οὐδεὶς μῦθος, Αντιγόνη, φίλων
οὔθ' ἡδὺς οὔτ' ἀλγεινὸς ἵκετ' ἐξ ὅτου
δυοῖν ἀδελφοῖν ἔστερήθημεν δύο,
μᾶ θανόντοιν ἡμέρα διπλῆ χερσί·
ἐπεὶ δὲ φροῦδός ἐστιν Ἀργείων στρατὸς 15
ἐν νυκτὶ τῇ νῦν, οὐδὲν οἶδ' ὑπέρτερον,
οὔτ' εὐτυχοῦσα μᾶλλον οὔτ' ἀτωμένη.

ΑΝ. Ἴδιη καλῶς, καὶ σ' ἐκτὸς αὐλείων πυλῶν
τοῦδ' οὔνεκ' ἐξέπεμπον, ὡς μόνη κλύοις.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Ἵ κοινὸν αὐτάδελφον ... τῶν ἐχθρῶν κακά;
Μονάδες 30
2. Ποια ἦταν τα καθήκοντα του *επωνύμου ἀρχοντα* κατά τη διεξαγωγή των Μεγάλων Διονυσίων;
Μονάδες 10
3. α) Να σχηματίσετε για καθεμία από τις λέξεις της Α' στήλης ένα παράγωγο επίθετο της αρχαίας ελληνικής γλώσσας με την κατάληξη που δίνεται στη Β' στήλη.

Επίθετα παράγωγα από ονόματα		
Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ	Γ' ΣΤΗΛΗ
όνομα	κατάληξη	παράγωγο επίθετο
μῦθος	-ώδης	
φίλος	-ιος	
ἐχθρός	-ικός	
ἡμέρα	-ιος	
στρατηγός	-ικός	

Μονάδες 5

β) *ἀλγεινός, κήρυγμα, στρατηγός, φίλος, μῦθος*: Να γράψετε για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου ένα ομόρριζο ρήμα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

Μονάδες 5

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. Πολυαγαπημένη μου αδελφούλα, Ισμήνη, άραγε ξέρεις αν υπάρχει καμία συμφορά που μας κληροδότησε ο Οιδίποδας και να μην την έστειλε ο Δίας σε μας, ενώ είμαστε ακόμη στη ζωή; Γιατί τίποτε δεν υπάρχει ούτε δυσάρεστο (λυπηρό) ούτε ολέθριο (γεμάτο συμφορές) ούτε αισχρό ούτε επονείδιστο, που εγώ να μην έχω δει μέσα στα δικά σου και στα δικά μου βάσανα. Και τώρα τι είναι πάλι αυτή η διαταγή που λένε ότι διακήρυξε ο στρατηγός, πριν από λίγο σ' ολόκληρη την πόλη; Η σου διαφεύγει ότι απειλούν τους αγαπημένους μας κακά (συμφορές) που ταιριάζουν στους εχθρούς;

2. Σχολικό βιβλίο σελίδα 18: «Στα Μεγάλα Διονύσια...αυτή λειτουργία».

3. α) μυθώδης, φίλιος, ἐχθρικός, ἡμερήσιος, στρατηγικός

β) ἀλγέω-ῶ, κηρύττω, στρατηγέω-ῶ, φιλέω-ῶ, μυθέομαι-οὔμαι.